

MESTO KOŠICE

**Materiál na rokovanie Mestského zastupiteľstva v Košiciach
dňa 25.10.2007**

Názov materiálu	Správa o počte nepovolených osád na území mesta Košice
Predkladateľ	JUDr. Milan Dvorožňák
Spracovateľ	Mestská polícia Košice, odd. legislatívno-právne MMK, odd. sociálnych vecí MMK, odd. výstavby a životného prostredia MMK a odd. školstva MMK,
Dátum spracovania	08.10.2007
Číslo spisu	MZ-07//..... MsP – 81/2007

Návrh na uznesenie

Mestské zastupiteľstvo v Košiciach, podľa § 6, ods. 2, písm. ad)
Štatútu mesta Košice

b e r i e n a v e d o m i e

Správu náčelníka Mestskej polície Košice o počte nepovolených
osád na území mesta Košice

S p r á v a
o počte nepovolených osád na území mesta Košice

Predkladá: JUDr. Milan Dvorožňák
náčelník MsP

Náčelník Mestskej polície Košice (ďalej len náčelník MsP), v zmysle uznesenia č. 231, zo VII. rokovania Mestského zastupiteľstva v Košiciach, ktoré sa uskutočnilo dňa 30. augusta 2007, predkladá správu o počte nepovolených osád na území mesta Košice. Z vykonaného šetrenia, ktoré realizovali v mesiaci september 2007 príslušníci Mestskej polície Košice (ďalej len MsP) vyplýva, že na území mesta Košice sa v súčasnom období nachádza 13 nepovolených osád, v ktorých sa zdržuje celkovo 505 neprispôsobivých a sociálne odlúčených osôb. Nízkoštandardné obydlia (chatrče) osôb, ktoré sa zdržujú v nepovolených osadách nie sú pripojené na trvalý zdroj elektrickej energie a obdobne nie sú pripojené ani do vodovodnej siete. Ako zdroj svetla väčšinou využívajú sviečky a za zdroj pitnej vody im často slúži spoločná studňa alebo potok.

V tab. 1 sú uvedené mestské časti a lokality, kde sa tieto osady nachádzajú spoločne s počtom nízkoštandardných obydľí (chatrčí) a počtom neprispôsobivých a sociálne odlúčených osôb, ktoré ich obývajú. V grafickej prílohe tejto správy je spracovaná fotodokumentácia predmetných obydľí, spoločne s informatívnymi kópiami máp území, kde sa nachádzajú.

Tab. 1 Mestské časti, lokality, počet obydľí a počet neprispôsobivých a sociálne odlúčených osôb

Mestská časť	Lokalita	Počet obydľí	Počet osôb
Dargovských hrdinov	Moňov potok	7	31
	ul. Sečovská cesta	1	3
	Spolu	8	34
Juh	ul. Jarmočná	5	19
	Nižné Kapustníky	30	152
	Spolu	35	171
Košická Nová Ves	Geder	1	4
Nad Jazerom	Lubina	14	83
Sever	Račí potok	1	6
Ťahanovce - sídlisko	Majetkár	4	32
	Za OC Metro	3	23
	ul. Na Demetri	34	111
	Spolu	41	166
Západ	Asanačné pásmo	2	11
	ul. Stokrásková	3	24
	ul. Ungárová	1	6
	Spolu	6	41
Celkový počet	13	106	505

Neprispôsobivé a sociálne odlúčené osoby, ktoré sa zdržiavajú v daných lokalitách majú prevažne trvalý pobyt v na území mesta Košice. Okrem osôb s trvalým pobytom v Košiciach sem prichádzajú aj osoby z iných miest a obcí. V tab. 2 sú uvedené počty neprispôsobivých a sociálne odlúčených osôb spoločne s ich predchádzajúcim trvalým bydliskom. Ako dôvod odchodu z predchádzajúceho trvalého bydliska väčšinou uviedli, že byt odpredali alebo ich z bytu vystaňovali z dôvodu neplatenia nájomného a pod.

Tab. 2 Predchádzajúce bydlisko neprispôsobivých a sociálne odlúčených osôb

Trvalý pobyt - okres	Počet osôb
Gelnica	6
Humenné	1
Kežmarok	3
Košice – mesto	415
Košice - okolie	43
Prešov	1
Revúca	12
Spišská Nová Ves	8
Trebišov	14
Vranov nad Topľou	1
Žiar nad Hronom	1
Celkový počet osôb	505

Z poskytnutých stanovísk, ktoré MsP obdržala z odd. legislatívno-právneho MMK, odd. sociálnych vecí MMK, odd. výstavby a životného prostredia MMK a odd. školstva MMK, vyplýva nasledovné:

Väčšina postavených obydlí sa nachádza na pozemkoch, ktoré sú vo vlastníctve súkromných osôb alebo sú vlastnícky nevysporiadané. To znamená, že mesto Košice sa ani na žiadosť samotného vlastníka nemôže ujať uplatňovania práv vlastníka, nakoľko je výhradným právom vlastníka, aby sa ochrany svojich vlastníckych práva domáhal zákonom stanoveným spôsobom, napr. ak by osoby dobrovoľne nechceli opustiť nehnuteľnosť a pod.. Časté sú aj prípady, že tieto osoby sa na súkromnom pozemku zdržiavajú so súhlasom vlastníka, z tohto dôvodu mesto Košice nie je oprávnené vstupovať do týchto právnych vzťahov. V prípade, že by tam bývajúce osoby porušovali iné práva alebo právom chránené záujmy, potom by mohli byť tieto osoby sankcionované za porušenie právnej normy. Spôsob Druhy sankcií a orgány, ktoré sú oprávnené ukladať sankcie ustanovuje príslušný predpis v závislosti na druhu porušenia právnych noriem.

V prípade, ak sú takéto obydlia postavené na pozemkoch, ktorých vlastníkom je mesto Košice, môže byť takéto užívanie verejného priestranstva kvalifikované ako priestupok podľa § 47 ods.1 písm. g.) zákona SNR č. 370/90 Zb. o priestupkoch (neoprávnené zabratie verejného priestranstva) a v prípade znečistenia tohto verejného priestranstva ako priestupok podľa § 47 ods.1 písm. d.) zákona SNR č. 370/90 Zb. o priestupkoch. Uvedené priestupky je kompetentný prejednávať iba Obvodný úrad v Košiciach. Ďalšou z možností je posudzovať takto postavené provizórne obydlia ako komunálny odpad. V prípade komunálneho odpadu by bolo možné postihovať konkrétne osoby za porušenie § 80 ods.1 písm. a), b), c), f) alebo písm. s) zákona NR SR č. 223/2001 o odpadoch, pričom tieto priestupky prejednáva obec, resp. mesto Košice.

Posudzovať predmetné obydlia ako stavby v zmysle § 43, §43a alebo § 43b zákona FZ ČSSR č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) nie je možné, nakoľko nespĺňajú žiaden z atribútov uvedených v tomto zákone, ktoré definujú stavbu. Z tohto dôvodu ani nemožno vydať v takýchto prípadoch nariadenie na odstránenie stavby v zmysle § 88 zákona FZ ČSSR č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon).

V súvislosti s riešením problematiky bývania uvedených osôb sa mesto Košice riadi VZN č.61/2002 o Pravidlách určovania poradía uchádzačov o sociálne byty mesta Košice a pravidlách ich prenájmania, avšak iba pre občanov s trvalým pobytom v meste Košice, ktorí nemajú vlastné bývanie, a ktorí si tento stav nezavinili sami (§3 ods. písm. a VZN č.61/2002).

Medzi obyvateľov týchto osád patrí aj 107 detí, ktoré sú vo veku plnenia povinnej školskej dochádzky, s čím je spojený problém vynechávania, resp. zanedbávania povinnej školskej dochádzky. V zmysle § 12 zákona NR SR č. 600/2003 o prídavku na deti osobitným príjmom v prípadoch zanedbávania povinnej školskej dochádzky bolo v roku 2006 mesto Košice vykonávateľom osobitného príjemcu pre 305 detí. Účelom tohto opatrenia je zabezpečenie využívania prídavkov na deti v súlade so zákonom. Okrem toho mesto Košice v rámci Programu podpory komunitnej sociálnej práce v obciach aktívne zapojilo 3 komunitných pracovníkov do aktivít v sociálne vylúčených komunitách, pričom v súčasnosti si môžu aj jednotlivé mestské časti podávať projekty na získanie finančných prostriedkov na vlastných komunitných sociálnych pracovníkov. Okrem mesta Košice vykonávajú v sociálnej oblasti svoju činnosť aj mestské časti, ktorých pôsobnosti sú upravené v § 62 Štatútu mesta Košice:

- a) vyhľadávanie občanov, ktorým treba poskytnúť sociálnu pomoc, spolupôsobenie pri výkone výchovných opatrení uložených súdom alebo orgánom sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele,
- b) spolupôsobenie pri výkone výchovných opatrení uložených súdom alebo orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,
- c) spolupôsobenie pri pomoci deťom, pre ktoré orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vykonáva sociálnu kuratelu a podieľa sa na spracovaní a plnení plánu sociálnej práce s deťmi,
- d) poskytovanie pomoci deťom v naliehavých prípadoch, najmä ak je ohrozený jeho život, zdravie alebo priaznivý psychický, fyzický a sociálny vývin,
- e) poskytovanie pomoci na zachovanie a úpravu vzájomných vzťahov medzi deťmi a rodičom, ako aj úpravu rodinných pomerov, ak bolo dieťa umiestnené v zariadení na výkon ústavnej starostlivosti na základe predbežného opatrenia alebo výchovného opatrenia,
- f) utváranie práce s komunitou.

Možnosti riešenia danej problematiky okrem vyššie uvedených spôsobov sú nasledovné:

- a) vysporiadať sa s občanmi, ktorí nemajú trvalý pobyt na území mesta Košice, resp. nedovoliť, aby im bez platného nájomného vzťahu vznikol trvalý pobyt na území mesta Košice,
- b) koordinovať hromadné vystupovanie,
- c) zintenzívniť prácu mestských častí v sociálnej oblasti v zmysle platných právnych predpisov a prenesených kompetencií,
- d) pristúpiť ku realizácii kategorizácie bývania,
- e) vytypovať lokality následne začať s výstavbou bytov najnižšej kategórie.

Košice, 03. 10. 2007